

Datum	14 mei 2025
Aan	Gemeenteraad Hof van Twente
Kopie aan	-
Van	H.J. Scholten
Onderwerp	Procesvoorstel pilot Verlengde Private Aansluitpunten

Op basis van de handreiking VPA van de provincie Overijssel hebben we een procesvoorstel opgesteld om zo tot pilot VPA's te komen. In dit voorstel wordt uitgegaan van twee fasen: een implementatiefase en een twee jaar durende uitvoeringsfase. Na deze twee jaar wordt de pilot geëvalueerd en wordt een beslissing gemaakt over de voortzetting.

Implementatiefase (~116 – 224 uur)

1. Opzetten pilotplan (~50 – 100 uur)

De eerste stap om tot uitvoering te komen is het opstellen van een pilotplan. Het schrijven van dit plan kost tijd en vereist afstemming met verschillende afdelingen. Het is belangrijk om aan de voorkant goede afspraken te maken. Een goede borging zorgt ervoor dat het proces in de latere fase soepel verloopt.

2. Besluitvorming en aanpassen regelgeving (~16 – 24 uur)

Op basis van artikel 2.10 van de APV is het verboden om kabelgoten of andere VPA's te plaatsen in Hof van Twente. Op artikel 2.10 kan een ontheffing verleend worden. Aan het verlenen van een ontheffing zijn legeskosten verbonden. Afhankelijk van hoe de regelgeving wordt ingericht is er een aantal uren aan te koppelen.

Het formuleren van nadere regels is tijdsintensiever dan het verlenen van ontheffingen. Voor het uitvoeren van een pilot is het verlenen van ontheffingen de efficiëntste oplossing. Indien er na de pilot voor wordt gekozen om VPA's definitief toe te staan is het verstandiger om de APV te wijzigen en een vergunningsstelsel op te zetten.

Om te garanderen dat er bestuurlijk akkoord is op de randvoorwaarden en voorschriften zal het college het pilotplan vaststellen.

3. Opzetten communicatie (~30 uur)

Om inwoners te informeren over de pilot, en om deelnemers te werven, moet er gepubliceerd worden op sociale media en het Hofweekblad. Daarnaast moet er een webpagina worden ingericht. Op deze pagina moet informatie staan over VPA's en de pilot. Op deze webpagina moet een aanvraagformulier worden opgenomen zodat inwoners zich kunnen aanmelden.

4. Opstellen aanvraagformulier (~10 uur)

Zoals vermeld bij stap 3 moet er een aanvraagformulier worden opgesteld zodat inwoners zich kunnen aanmelden. Er zijn twee manieren waarop dit kan: digitaal via een E-formulier of via een emailadres. Een digitaal aanvraagformulier vereist extra capaciteit van collega's die dit digitaal in kunnen richten. Het aantal te investeren uren is afhankelijk van de wijze van inschrijven.

5. Offerte uitvoeringskosten (~10 uur)

De laatste stap in de implementatiefase betreft het opstellen van een uitvoeringsopdracht voor de aannemer. Uiteindelijk zal de aannemer de kabelgoten op aanvraag realiseren.

Uitvoeringsfase (~5– 10 uur per week)

Onder de uitvoeringsfase vallen de werkzaamheden op het moment dat de inschrijfmogelijkheid is opgezet.

6. Registratie en vragen (~1 uur)

De aanvragen moeten worden geregistreerd en regulier gemonitord worden. Als er in het pilotplan is gekozen voor een maximumaantal deelnemers moet de inschrijfmogelijkheid op tijd worden gesloten. Daarnaast zullen er vragen binnenkomen over de pilot.

7. Keuring en verwerken van aanvragen (~3 uur)

Alle aanvragen moeten worden gekeurd op basis van de voorwaarden en voorschriften uit het pilotplan. Op basis van de keuring worden brieven en ontheffingen opgemaakt.

8. Aanleg en coördinatie (~1 uur)

Zodra een aanvraag is goedgekeurd moet de opdracht worden uitgezet bij de aannemer. De kosten voor de aanleg worden betaald door de aanvrager. Aanleg van een kabelgoot vindt pas plaats nadat de betaling ontvangen is.

9. Communicatie (~1 uur)

Naast de communicatie tijdens de implementatiefase is communicatie over het correct gebruik van de toegestane VPA, de regels omtrent VPA's en dergelijke doorlopend nodig.

10. Monitoring en evaluatie (~1 uur)

Het monitoren van de pilot is een doorlopende taak en vereist weinig capaciteit. Het betreft vooral het waakzaam zijn voor vragen en onwenselijke situaties.

De evaluatie zal meer tijd in beslag nemen. Tijdens de evaluatie zullen die doelen uit het pilotplan worden getoetst met de resultaten. De evaluatie vereist de meningen van verschillende beleidsvelden die moeten worden gebundeld en samengevoegd tot een collegevoorstel met daarin een advies over het vervolg.

Realisatiekosten

Het aanleggen van een VPA kost de gemeente ambtelijke inzet, maar in sommige gevallen ook materiële kosten. Wanneer we een pilot met kabelgoten gaat opstarten zal de gemeente naar verwachting de inkoper zijn van de kabelgoottegels. Dit is niet het geval bij VPA's als kabelmatten en laadarmen. Gemeenten die al kabelgoten toestaan geven aan dat het volledige proces ongeveer €500 kost.

1. Legesverordening

De ambtelijke inzet om de aanvraag in behandeling te nemen kan via leges worden bekostigd. In samenwerking met de heffingsambtenaren zullen de mogelijkheden worden onderzocht.

2. Materiële kosten

Het is mogelijk om de materiële kosten in rekening te brengen bij de aanvrager. Het in rekening brengen van de VPA vereist een transparant aanvraagproces. Er moet aan de voorkant goed gecommuniceerd worden welke kosten de aanvrager moet betalen. Op basis van de eenheidsprijs van de aannemer kan een inschatting worden gemaakt van de door te belasten prijs.

Toezicht en handhaving

De gemeente is in beginsel verantwoordelijk voor de veiligheid in de openbare ruimte. Het risico bestaat dat de gemeente aansprakelijk is wanneer zich een ongeval voordoet als gevolg van een voorwerp in of op de weg. Handhaven is een essentieel middel om het risico op aansprakelijkheid te verlagen, zo tonen we aan dat de gemeente zich inzet

om te voldoen aan de zorgplicht voor de openbare ruimte. Handhaving wordt steeds belangrijker naarmate VPA's (al dan niet toegestaan) vaker in het straatbeeld verschijnen.

Handhaving is zowel belangrijk wanneer VPA's niet worden toegestaan als wanneer deze wel worden toegestaan. In situaties waarin de VPA's wel wordt toegestaan, is handhaving op het gebruik van niet-toegestane varianten en controle op vergunning/ontheffing alsook op het correct gebruik van de wel toegestane varianten nodig. Dit zal meer tijd kosten dan handhaving wanneer VPA's niet worden toegestaan.

Het handhaven kan op verschillende manieren en niveaus worden ingericht. Dit is onder meer afhankelijk van de beschikbare handhavingscapaciteit en de bereidheid om een bepaald aansprakelijkheidsrisico te accepteren. De varianten hieronder zijn gerangschikt in oplopende volgorde van gevraagde inzet in relatie tot de vermindering in aansprakelijkheidsrisico.

1. Niet op handhaven

Geheel niet handhaven op strijdige of illegaal geplaatste VPA (gedoogbeleid) zorgt voor een verhoogde kans op aansprakelijkheidstelling.

2. Beleid vormen voor handhaving

Neem in het handhavingsbeleid op welke type handhaving wordt toegepast. Onderbouw dit met beschikbare capaciteit, de kans op letsel en frequentie van meldingen. Ook als de beslissing is om niet te handhaven, is het goed om dit te onderbouwen en vast te leggen. Daarnaast is het belangrijk dat gehouden wordt aan het beleid wat je vormt. Met bovenstaande acties wordt het aansprakelijkheidsrisico verlaagd.

3. Meldingen handhaven

Uitsluitend acteren bij meldingen vergt minimale inzet en verlaagt het risico op aansprakelijkheidstelling enigszins.

4. Periodieke handhaving

Door bijvoorbeeld aantal keer in een jaar een wijkronde te doen en de foutief of illegale VPA aan te schrijven, zorgt voor een actieve houding ten aanzien van de gemeentelijke zorgplicht.

5. Actief handhaven

Hierbij wordt het hele jaar bij iedere gesignaleerde foutieve of illegale VPA aangeschreven. Dit is gunstig ten aanzien van het risico op aansprakelijkheidstelling omdat de gemeente aantoonbaar bezig is om haar zorgplicht te vervullen.

In Hof van Twente wordt op dit moment weinig tot niet gehandhaafd op VPA's. Bij gemeenten die al VPA's toestaan zien we dat er vooral wordt ingezet op periodieke handhaving. Dit zal meer van onze capaciteit vragen dan de huidige situatie. Tijdens de pilot zal namelijk eens per maand moeten worden gesurveilleerd. Dit komt neer op 24 surveillancerondes.

Capaciteit

1. Uren opzetten en uitvoeren pilot

De ervaringen van andere gemeenten tonen aan dat het opzetten van de pilot, exclusief communicatie, tussen de 76 en 184 uur kost. Na het starten van de pilot zal er ook tussen de 5 en 10 uur per week worden gewerkt aan de uitvoering. Dit komt neer op tussen de 450 en 920 uur voor een pilot van 2 jaar. In zijn totaliteit kost de pilot tussen de 526 en 1.104 uur. Dit zijn uren die niet door de huidige bezetting kunnen worden ingevuld. Voor het opzetten en monitoren van de pilot is daarom voorbereiding nodig.

2. Toezicht

Gemeenten die al kabelgoten toestaan ervaren dat er ook meer inwoners zijn die alsnog een kabel over de stoep leggen. Om dit tegen te gaan is het belangrijk om tijdens de pilot

goed te surveilleren. In de praktijk houdt dat in dat er in de twee jaar durende pilot elke maand in de kernen gecontroleerd moet worden. Naar verwachting zal dit per maand 2 hele dagen kosten. Dit komt neer op ongeveer 350 uur voor de gehele pilot als er één BOA wordt ingezet.

Na het uitvoeren van de surveillanceronde zullen de gevallen die niet voldoen aan de eisen moeten worden aangeschreven. Aanschrijven gebeurt door een juridisch medewerker. Het traject na de surveillanceronde zal ongeveer 1.5 uur per zaak in beslag nemen.

In het uitvoeringsprogramma VTH is geen capaciteit gereserveerd voor deze surveillancerondes en aanschrijvingen. In de huidige situatie zouden, in ieder geval, de surveillancerondes ten koste moeten gaan van andere inzet van de BOA's. Het alternatief is om extra capaciteit aan te trekken. Hierbij geldt wel dat het aantrekken van extra capaciteit als zeer lastig wordt ervaren.

3. Communicatie

Voordat de pilot kan worden opgestart moet eerst de communicatie rondom de pilot goed zijn uitgewerkt. Voor het opzetten van de communicatie en het opstellen van het aanmeldformulier zal ongeveer 40 uur nodig zijn. Verdere communicatie wordt gedaan via de vakinhoudelijke medewerkers.